

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ

ΜΟΜΙΧ

ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΟΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΣΤΑΡ
ΤΟΥ ΑΚΡΟΒΑΤΙΚΟΥ ΧΟΡΟΥ

ΣΕΛ. 20

SANI GOURMET 2015

ΕΝΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ - ΦΟΡΟΣ
ΤΙΜΗΣ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΗ
ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΣΕΛ. 28

ΝΕΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟ
ΠΡΩΤΟ TOMS ROASTING
CO. ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΣΕΛ. 30

ΣΑΡΟΝ ΚΟΒΑΚΣ

Η ΛΕΥΚΗ ΟΛΛΑΝΔΕΖΑ
ΜΕ ΤΗ «ΜΑΥΡΗ» ΦΩΝΗ
ΠΟΥ ΚΑΘΗΛΩΝΕΙ

ΣΕΛ. 60

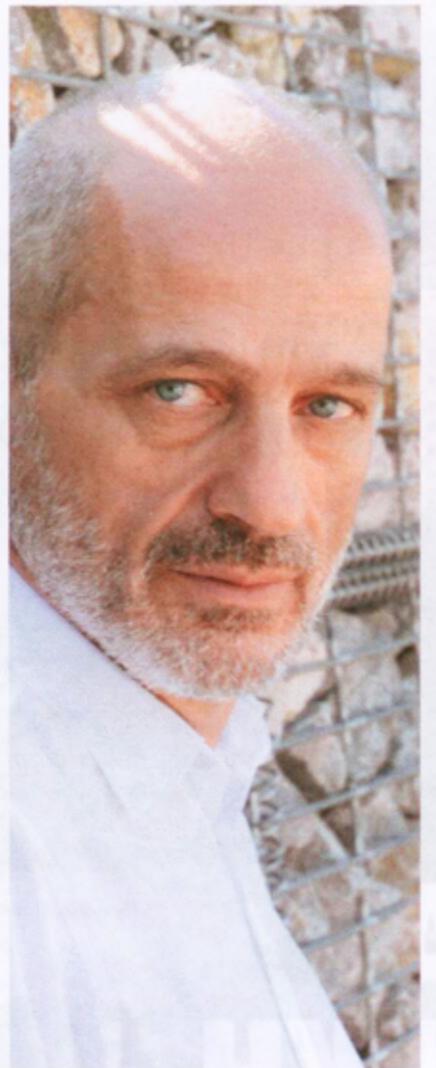
6+1 ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Οι αρχιτέκτονες πίσω από την ανάπλαση της Νέας Παραλίας,
Πρόδρομος Νικηφορίδης και Μπερνάρ Κουόμο,
προτείνουν επτά παρεμβάσεις για την πόλη που θέλουμε.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗΣ

«Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΠΕΧΕΙ ΠΟΛΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΑΝΙΚΗ ΠΟΛΗ»

«Η Θεσσαλονίκη έχει την τύχη να διαθέτει ένα θαυμάσιο θαλάσσιο περιβάλλον, δυστυχώς όμως δεν έχει την τύχη να το αισθάνεται», υποστηρίζει, μιλώντας στις «Ε», ο αρχιτέκτονας πίσω από την ανάπλαση του θαλάσσιου μετώπου της πόλης.

Μπορεί να «μεταμορφωθεί» η πόλη, χωρίς να χρειαστεί να γκρεμίσουμε τη

έξι συν μία προτάσεις που θα μπορούσαν να αλλάξουν την εικόνα της Θεσσαλονίκης διατυπώνουν, μέσα από τις σελίδες των «Ε», ο Πρόδρομος Νικηφορίδης (αριστερά) και ο Μπενιάρης Κουόμο, το αρχιτεκτονικό δίδυμο πίσω από την ανάπλαση του θαλάσσιου μετώπου της πόλης.

Tην τελευταία φορά που οι «Ε» φιλοξένησαν τον Πρόδρομο Νικηφορίδη στις σελίδες τους ήταν για την παρουσίαση μιας εξαιρετικής ιδέας-πρότασης, που δεν είχαν συμπεριλάβει (με τον Μπενιάρη Κουόμο), όταν σχεδίαζαν τη Νέα Παραλία: τις πιονίες στον Θερμαϊκό. Τα σχόλια στην ανάρτηση του θέματος των «Ε» στο διαδίκτυο έφτασαν τις (αρκετές) εκατοντάδες, με τους αναγνώστες να ζητούν, ως επί το πλείστον, την υλοποίηση τέτοιων πρωτοποριακών ιδεών. Αυτός ήταν ο λόγος που στραφήκαμε για άλλη μία φορά στους δύο καταξιωμένους αρχιτέκτονες, που κατορθώνουν να συνδιάζουν το οραματικό με την απτή πραγματικότητα. Αυτήν τη φορά τους ζητήσαμε να μας προτείνουν παρεμβάσεις, που έχουν τη δύναμη να αλλάξουν την εικόνα της πόλης. Οι προτάσεις τους, όπως θα διαπιστώσετε στις σελίδες που ακολουθούν, έχουν εξαιρετικό ενδιαφέρον...

Οι «Ε» συνάντησαν τον Πρόδρομο Νικηφορίδη (ως εκπρόσωπο του αρχιτεκτονικού διδύμου), ζητώντας του να μας μεταφέρει το σκεπτικό πίσω από τις παρεμβάσεις που προτείνονται:

Πόσο απέχει η σημερινή πόλη από την «ιδανική Θεσσαλονίκη», στην οποία θα θέλατε να ζείτε; Απέχει πάρα πολύ. Θα ήθελα να ζω σε μια Θεσσαλονίκη, όπου όλα τα στρώματα της ιστορίας της πόλης, από τις διάφορες εποχές της, συνυπάρχουν και συνεργάζονται, δημιουργώντας ένα ενδιαφέρον αστικό πλέγμα. Θα ήθελα να ζω σε μια Θεσσαλονίκη που δεν θα είναι πλημμυρισμένη από αυτοκίνητα και όπου κάποιος θα μπορεί να κυκλοφορεί άνετα στα πεζοδρόμια, χωρίς τα εμπόδια που συναντά σήμερα.

Η Θεσσαλονίκη έχει την τύχη να διαθέτει ένα θαυμάσιο θαλάσσιο περιβάλλον, δυστυχώς όμως δεν έχει την τύχη να το αισθάνεται. Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον, για παράδειγμα, αν μπορούσαμε να κάνουμε μπάνιο στον Θερμαϊκό! Τότε, δεν θα βλέπαμε απλώς τη θάλασσα: θα τη ζωύσαμε και θα την αισθανόμασταν. Ο κατάλογος είναι μακρύς: θέλω ένα άλλο λιμάνι, μιαν άλλη Έκθεση...

μισή; Δεν μπορώ να φανταστώ να γκρεμίζεται η μισή πόλη -ετοι, δεν εισέρχομαι καν στο σκεπτικό μιας τέτοιας ιδέας... Όταν θεωρώ κάτι τελείως ανέφικτο, δεν θέλω ούτε να το φαντάζομαι, επειδή τότε θα ζύσα σε κάτι που δεν θα γίνει ποτέ πραγματικότητα.

Θεωρώ ότι η Θεσσαλονίκη οιγουρά δεν είναι μια όμορφη πόλη. Δεν τη θεωρώ, ωστόσο, και άσχημη, επειδή έχει κάποια πράγματα που είναι αδιαπραγμάτευτα: η επαφή με τη θάλασσα, η επαφή με τον ουρανό, η επαφή με τα διάφορα στρώματα της ιστορίας της. Παρότι είμαι αρχιτέκτονας, δεν με στενοχωρεί ιδιαίτερα το ότι υπάρχουν κτίρια χωρίς αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Αυτό που με στενοχωρεί είναι ότι δεν μπορώ να κυκλοφορήσω στους δρόμους ή ότι δεν υπάρχουν χώροι πρασίνου. Με στενοχωρούν πράγματα, τα οποία είναι εφικτό να διορθωθούν ή να υπάρχουν αλλιώς. Αρνούμαι να φανταστώ ότι γκρεμίζουμε τη μισή πόλη, επειδή ξέρω ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει -άρα, δεν έχει νόημα να το φαντάζομαι.

Τονίζετε διαρκώς την επαφή με τη θάλασσα... Ο Εμπράρ, που σχεδίασε τη συγκεκριμένη πόλη, της έδωσε αυτά τα χαρακτηριστικά. Όλους αυτούς τους δρόμους που έχουν ως προοπτική τη θάλασσα, που καταλήγουν στη θάλασσα, που -για διάφορους κλιματολογικούς λόγους- συνεργάζονται με τη θάλασσα... Πιστεύω ότι όλα αυτά είναι στοιχεία πολύ δυνατά για μια πόλη -και δεν νομίζω ότι υπάρχουν πολλές πόλεις με τέτοιες δυνατότητες...

Έχουμε την απερίγραπτη τύχη να ζούμε σε μια πόλη, στο πλαίσιο της οποίας μπορούμε πολύ εύκολα να ξεφεύγουμε από την καθημερινότητα και το βεβαρημένο αστικό περιβάλλον. Στην Αθήνα, ας πούμε, δεν έχουν αυτήν τη δυνατότητα: όταν κάποιος θέλει να ξεκάσει, πού θα πάει; Θα χρειαστεί είτε να φύγει πολύ μακριά είτε να κάνει κάτι πολύ ιδιαίτερο -κι αυτό δεν είναι εύκολο για όλους. Στη Θεσσαλονίκη είναι πολύ εύκολο για καθέναν να κινηθεί προς τη θάλασσα και να «εισπράξει» όλα αυτά τα ενδιαφέροντα στοιχεία που το περιβάλλον έχει να του δώσει.

Πόσο ευθύνεται και ο Θεσσαλονίκιος για τη σημερινή εικόνα της πόλης του; Ευ-

πυνόμαστε όλοι μας. Κι αυτό έχει να κάνει με τη γενικότερη συμπεριφορά του Έλληνα, που κοιτάει μόνο το ατομικό καλό του και ποτέ το καλό του συνόλου. Δεν μας αφορά το καλό για όλους: με την ίδια λογική που δεν πληρώνει τους φόρους του, που δεν προσέχει και ρυπαίνει στιδήποτε βρίσκεται εκτός του σπιτιού του... Δυστυχώς, αυτό είναι κάτι που μας ακολουθεί -και δεν ξέρω αν είναι στο DNA μας... Φτάιμε όλοι για ό,τι και όσα μας συμβαίνουν. Κι αυτό δεν έχει να κάνει μόνο με την πόλη, είναι γενικότερο.

Οπότε; Πώς θα αλλάξει η εικόνα; Θα μπορούσαν, ας πούμε, να βοηθήσουν μικρές, στοχευμένες παρεμβάσεις; Θεωρώ ότι, για να αλλάξουν τα δεδομένα, πρέπει

πους που επίσης κατέβαλαν σημαντικές προσπάθειες.

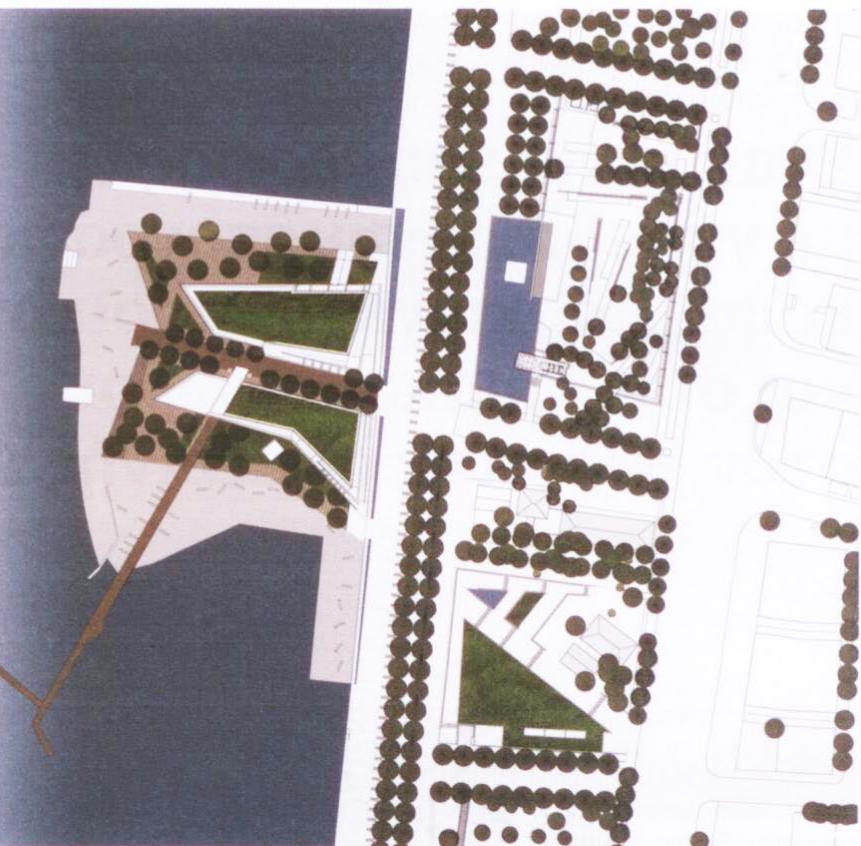
Στο τελευταίο στάδιο, στο οποίο βρίσκομαστε σήμερα (αν και μπορεί να μην είναι και το τελευταίο, επειδή μπορεί να προκύψουν και άλλα ζητήματα στο μέλλον), προσπαθούμε να βρούμε τρόπους, ώστε η Νέα Παραλία να συντηρηθεί σωστά. Αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται να βρούμε ανθρώπους που μπορούν να δώσουν χρήματα, ανθρώπους που μπορούν να προσφέρουν εργασία -και εδώ έρχονται στο μαλό μου οι Los Lampicos, που κάνουν πάρα πολύ καλή δουλειά, αλλά και άλλοι εθελοντές. Οφείλεις να βλέπεις τα πράγματα συνδυαστικά. Όταν προτείνουμε περισσότερο πράσινο στα σχολεία της Θεσσαλονίκης δεν είναι επειδή μας αρέσει το πράσινο

66

Παρότι είμαι αρχιτέκτονας, δεν με στενοχωρεί ιδιαίτερα το ότι υπάρχουν κτίρια χωρίς αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Αυτό που με στενοχωρεί είναι ότι δεν μπορώ να κυκλοφορήσω στους δρόμους ή ότι δεν υπάρχουν χώροι πρασίνου. Με στενοχωρούν πράγματα, τα οποία είναι εφικτό να διορθωθούν ή να υπάρχουν αλλιώς.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗΣ

ως χρώμα ή ως αίσθηση: είναι διότι θέλουμε να εγκαινιάσουμε μια διαδικασία περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, να ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά, τα οποία, όταν αργότερα βρεθούν σε έναν δημόσιο χώρο πρασίνου, θα συμπεριφέρονται με διαφορετικό τρόπο, επειδή θα έχουν μάθει ήδη κάποια πράγματα. Με τη συμπεριφορά τους θα βοηθήσουν τη φύση και δεν θα την καταστρέψουν. Οι παρεμβάσεις πρέπει να γίνουν μέρος της ζωής των ανθρώπων, για να μπορέσουν να έχουν αποτέλεσμα και να αλλάξουν τις συμπεριφορές των χρηστών. ●

Πρόκειται για το τμήμα που είχε εξαιρεθεί από τον διαγωνισμό για την ανάπλαση του θαλάσσιου μετώπου της πόλης.

Φυτεμένα δώματα και ελεύθερη πρόσβαση στον αιγιαλό στην περιοχή των ομίλων της Νέας Παραλίας

“

Η περιοχή των ομίλων στη Νέα Παραλία έμεινε εκτός ανάπλασης, επειδή αφορούσε ένα τμήμα το οποίο δεν είχε παραχωρηθεί στον δήμο Θεσσαλονίκης. Έτοι, δεν είχε συμπεριληφθεί στον διαγωνισμό που είχε διενεργηθεί.

Εμείς, βέβαια, είχαμε δουλέψει και είχαμε εκπονήσει ένα σχέδιο για λογαριασμό της τότε Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου - σήμερα ονομάζεται Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου. Τότε δεν δόθηκε συνέχεια, το σχέδιο πάντως παραμένει επίκαιρο, σε περίπτωση που ενδιαφέρει τους εμπλεκό-

μενους φορείς ή τον δήμο Θεσσαλονίκης (εφόσον, φυσικά, καταφέρει να αποκτήσει την κυριότητα του συνόλου της Νέας Παραλίας, η οποία θα επιθυμούσε να του παραχωρηθεί οριστικά).

Είχαμε προτείνει οι δραστηριότητες και οι χώροι των δύο ομίλων να συγκεντρωθούν σε δύο κτίρια με συγκεκριμένες ιδιότητες, έναντι των διάσπατων, πρόχειρων κατασκευών που αντικρίζουμε σήμερα, οι οποίες δημιουργούν προβλήματα αισθητικής, εργονομίας και λειτουργικότητας. Συγκεκριμένα, προτείνουμε προσβάσιμα, φυτεμένα δώματα, στα οποία μπορεί να ανεβεί ο κόσμος, ώστε και αυτά να αποτελέσουν μέρος του συνολικού περιπάτου. Στόχος μας είναι να δώσουμε τους αναγκαίους χώρους για την εξυπηρέτηση των ομίλων αλλά και ό,τι χρειάζεται, προκειμένου να φιλοξενηθούν χρήσεις αναψυχής. Ουσιαστικά, αναλογούν περίπου 1.000 τετραγωνικά για κάθε όμιλο. Με την πρότασή μας, ο χώρος ενοποιείται καλύτερα, ενώ παράλληλα απελευθερώνεται ο αιγιαλός, που αποτελεί κοινό αγαθό και πρέπει να είναι προσβάσιμος απ' όλους.”

«Όλος υπέργειος, για να αποφύγουμε την όποια εμπλοκή θα μπορούσε να υπάρξει λόγω της εύρεσης αρχαιοτήτων στο πλαίσιο εκσκαφών», σημειώνουν οι δύο αρχιτέκτονες.

Ενας τεχνητός «λόφος» με γήπεδα, κινηματογράφους, καφέ, πάρκινγκ, εμπορικούς και συνεδριακούς χώρους στον χώρο της σημερινής ΔΕΘ

“Η πρόταση για την ανάπλαση της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) ήταν κάτι που δεν μας ανατέθηκε από κανέναν: παρότι ήταν καλοκάρι και θα μπορούσαμε να φύγουμε σε διακοπές, προτιμήσαμε να αφοσιωθούμε σε κάτι που μας απασχολούσε επί αρκετό καιρό, αφού επί χρόνια ακούμε για επιτροπές, βλέπουμε όμως να μη γίνεται τίποτα...

Οφείλουμε όλοι να αναγνωρίσουμε ότι, χωρίς την ύπαρξη των αναγκαίων υποδομών, το να μεταφέρεις μιαν έκθεση 30-40 χιλιόμετρα μακριά από τη Θεσσαλονίκη είναι σαν να την καταδικάζεις σε αφάνεια. Από την άλλη, ο κόσμος ζητά ένα μητροπολιτικό πάρκο στο κέντρο της πόλης -και αυτό είναι πολύ λογικό... Προσπαθήσαμε, λοιπόν, να βρούμε έναν τρόπο (κι αυτό δεν αποτελεί δική μας πρωτοτυπία, μια που αντίστοιχες παρεμβάσεις έχουν γίνει και αλλού στον κόσμο), ώστε να δημιουργήσουμε μιαν υπερκατασκευή, έναν πράσινο λόφο,

Ο χώρος της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης όπως είναι σήμερα.

Η πρόταση για την ανάπλαση του χώρου δημιουργεί έναν πνεύμονα πρασίνου.

στα «σπιλάχνα» του οποίου θα φιλοξενούνται διάφορες δραστηριότητες (εκθεσιακές, επιχειρηματικές, συνεδριακές κοκ.), χωρίς όμως να πρόκειται για υπόγειο χώρο. Ξέρετε, υπάρχουν αρκετοί τρόποι και πολλά μέσα, ώστε να φέρεις φως σε έναν χώρο -με αίθρια και με κάποιες άλλες, εξαιρετικά ενδιαφέρουσες κατασκευές. Την ίδια στιγμή, δεν μπαίνουμε καν στη διαδικασία να σκάψου-

με, επειδή θεωρούμε δεδομένο ότι θα εντοπιστούν αρχαιότητες. Μάλιστα, αυτό το δεδομένο ήταν καθοριστικό για την εξέλιξη και τη διαμόρφωση του συνολικού concept.

Το όλο project κολλάει, ασφαλώς, στον οικονομικό παράγοντα -εξάλλου, κάθε ανάπλαση έχει κόστος... Αποφή μας είναι ότι υπάρχει δυνατότητα υλοποίησής του, αρκεί ο ιδιωτικός τομέας να θελήσει να εμπλακεί

(κάτι που θεωρούμε δεδομένο, από τη στιγμή που η αξία γης στον χώρο της σημερινής Έκθεσης είναι πολύ μεγάλη). Στο όλο ισοζύγιο των κερδών δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε, ασφαλώς, και αυτό που προκύπτει για τους πολίτες, με τη δημιουργία ενός τόσο μεγάλου χώρου πρασίνου στην «καρδιά» της πόλης...

Στη βάση μιας σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού το-

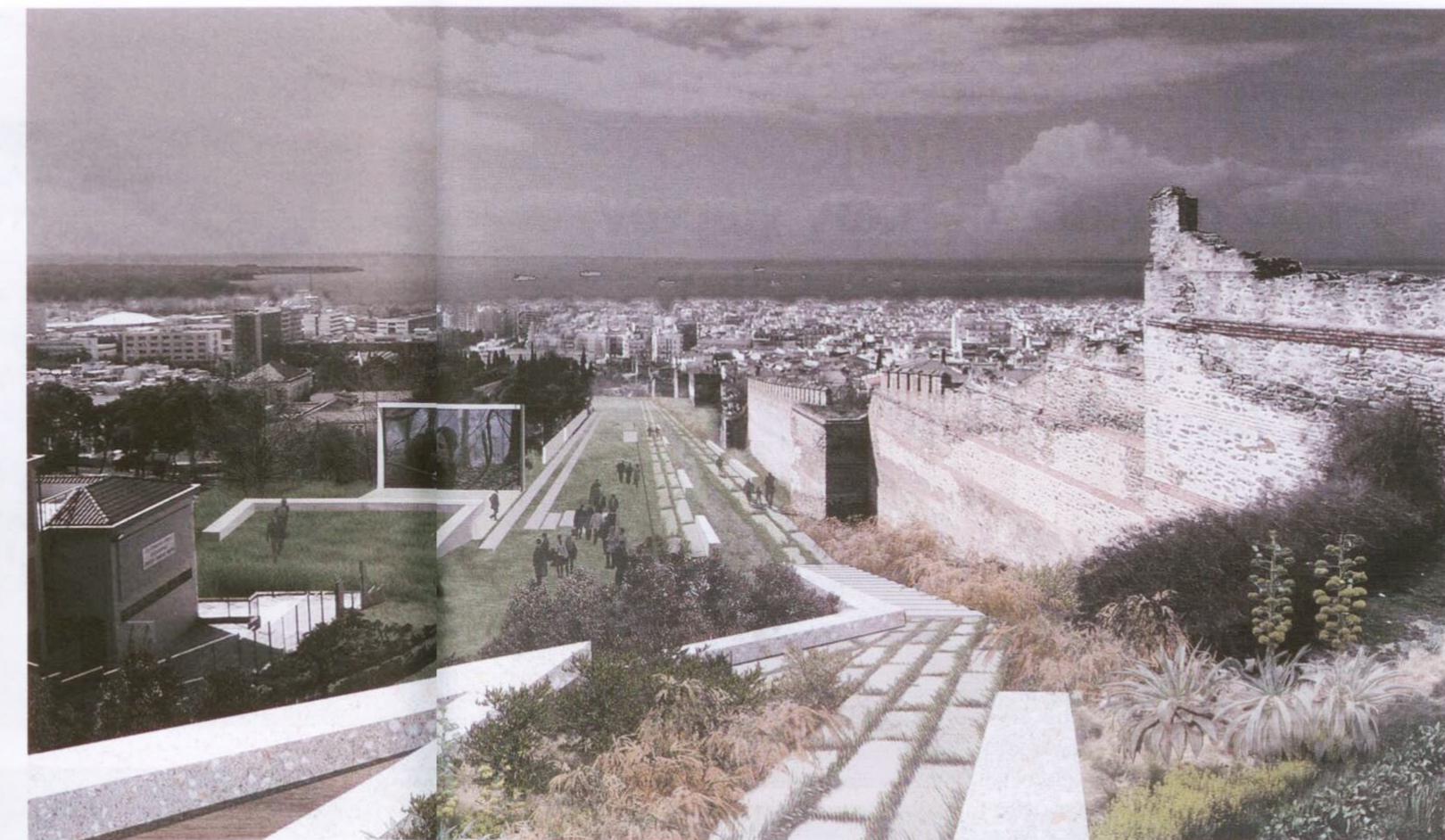
“Στη βάση μιας σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μέσω εργαλείων, όπως το πρόγραμμα Jessica.

μέα θα καταλήγαμε στη δημιουργία ενός «λόφου», στην έκταση της σημερινής Έκθεσης, στον οποίο θα βρίσκεις τα πάντα: χώρους πρασίνου, γήπεδα, υπαίθριους κινηματογράφους, καφέ και ό,τι άλλο μπορεί να χρειάζεται η τοπική κοινωνία. Στο εσωτερικό του θα υπάρχουν ισόγεια πάρκινγκ και χώροι εμπορικού, επιχειρηματικού, εκθεσιακού, συνεδριακού κοκ., οι οποίοι θα μπορούν να συνυπάρχουν, βοηθώντας ο ένας τον άλλον.

Πρόκειται για ένα πολύ φιλόδοξο σχέδιο για τη Θεσσαλονίκη -ένα σχέδιο, ωστόσο, που παραμένει απολύτως εφικτό. Χρειάζονται, ασφαλώς, και ιδιωτικά κεφάλαια -υπάρχουν όμως τρόποι: για παράδειγμα, το πρόγραμμα Jessica προβλέπει αναπλάσεις... Χρειάζεται κάποιος να το δουλέψει και να το κυνηγήσει. Ας ελπίσουμε ότι θα γίνει στο μέλλον. ●

Θα περιλαμβάνει τα κοιμητήρια της περιοχής, το κτίριο του σημερινού νοσοκομείου «Άγιος Δημήτριος» (που προτείνεται να απομακρυνθεί), τους Κήπους του Πασά και τμήμα των ανατολικών τειχών της πόλης.

Νέος οδικός άξονας και ένα μεγάλο αρχαιολογικό πάρκο στην Ευαγγελίστρια

66 Υπήρχε ένας διαγωνισμός που πραγματοποιήθηκε πριν από 6-7 χρόνια, σταμάτησε ωστόσο, για καθαρά τυπικούς λόγους... Τότε, είχε ζητηθεί να βρεθεί ένας τρόπος, ώστε να αναπλαστεί η ευρύτερη περιοχή των κοιμητηρίων της Ευαγγελίστριας: πρόκειται για ένα σημείο πολύ ιδιαίτερο -από τα ελάχιστα στη Θεσσαλονίκη που παραμένουν ακριβώς όπως ήταν πριν από πολλές δεκάδες χρόνια. Περιλαμβάνει τα κοιμητήρια που βρίσκονται στην περιοχή, το νοσοκομείο «Άγιος Δημήτριος», τους Κήπους του Πασά και τμήμα των ανατολικών τειχών της πόλης. Η πρόταση που έχουμε διατύπωσει αφορά τη χάραξη ενός

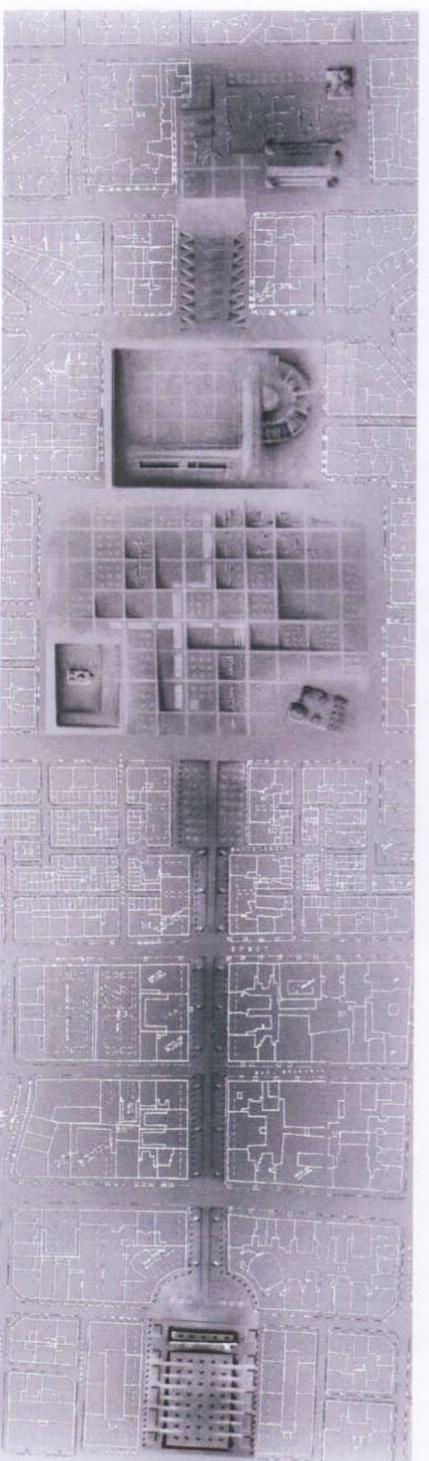
νέου δρόμου, αυτήν τη φορά από την πλευρά του οικισμού της Ευαγγελίστριας, με κατάργηση της υπάρχουσας οδικής αρτηρίας (σ.ο.: η αναφορά στη σημερινή οδό Ελένης Ζωγράφου). Παράλληλα, χρειάζεται να απομακρυνθεί το νοσοκομείο που λειτουργεί σήμερα στο διηρητέο κτίριο, το οποίο θα

απελευθερωθεί ως προς τη χρήση του, με παράλληλη κατεδάφιση των παραπηγμάτων που έχουν αλλοιώσει την εικόνα του. Έτοι, θα ενοποιηθεί όλη η περιοχή. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τα κοιμητήρια, εμείς τα θεωρούμε χώρο περιπάτου και αναψυχής, έναν πολύ ενδιαφέροντα χώρο με πράσινο και ωραία ταφικά μνημεία -ένα Père-Lachaise της Θεσσαλονίκης. Η πρότασή μας αφορά την ενοποίηση όλων αυτών των χώρων, ώστε να δημιουργηθεί ένα μεγάλο πάρκο με αρχαιολογικό ενδιαφέρον -χωρίς ωστόσο να χάνεται ούτε στιγμή ο χαρακτήρας του πάρκου. Σήμερα, η οδός

“

Την κατάργηση της σημερινής οδού Ελένης Ζωγράφου προτείνει το αρχιτεκτονικό δίδυμο.

Προτεινόμενη διαμόρφωση του άξονα της πλατείας Αριστοτέλους.

Καθώς στην Αθήνα βρίσκεται ήδη ένα βήμα πριν από την ολοκλήρωσή της η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της πρωτεύουσας...

Σχέδιο ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, με δημιουργία μεγάλων αρχαιολογικών πάρκων σε όλη την πόλη

“ Πρόκειται για μια παλιά ιστορία, σχεδόν δύο δεκαετίων. Δεν το λέω συχνά αλλά (τόσο για εκείνη την εποχή όσο και για σήμερα) πρόκειται για μια εκπληκτική πρόταση.

Το 1997, ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης «Θεσσαλονίκη 1997» είχε διοργανώσει -σε συνεργασία με τη Διεθνή Ένωση Αρχιτεκτόνων- έναν μεγάλο, διεθνή διαγωνισμό. Σ' αυτόν συμμετείχαν περίπου εκατό ομάδες από είκοσι τέσσερις χώρες. Θυμάμαι ότι οι κριτές πρέρχονταν, μεταξύ άλλων, από την Κορέα, τον Καναδά, τη Γαλλία, την Ιταλία και τη Γερμανία.

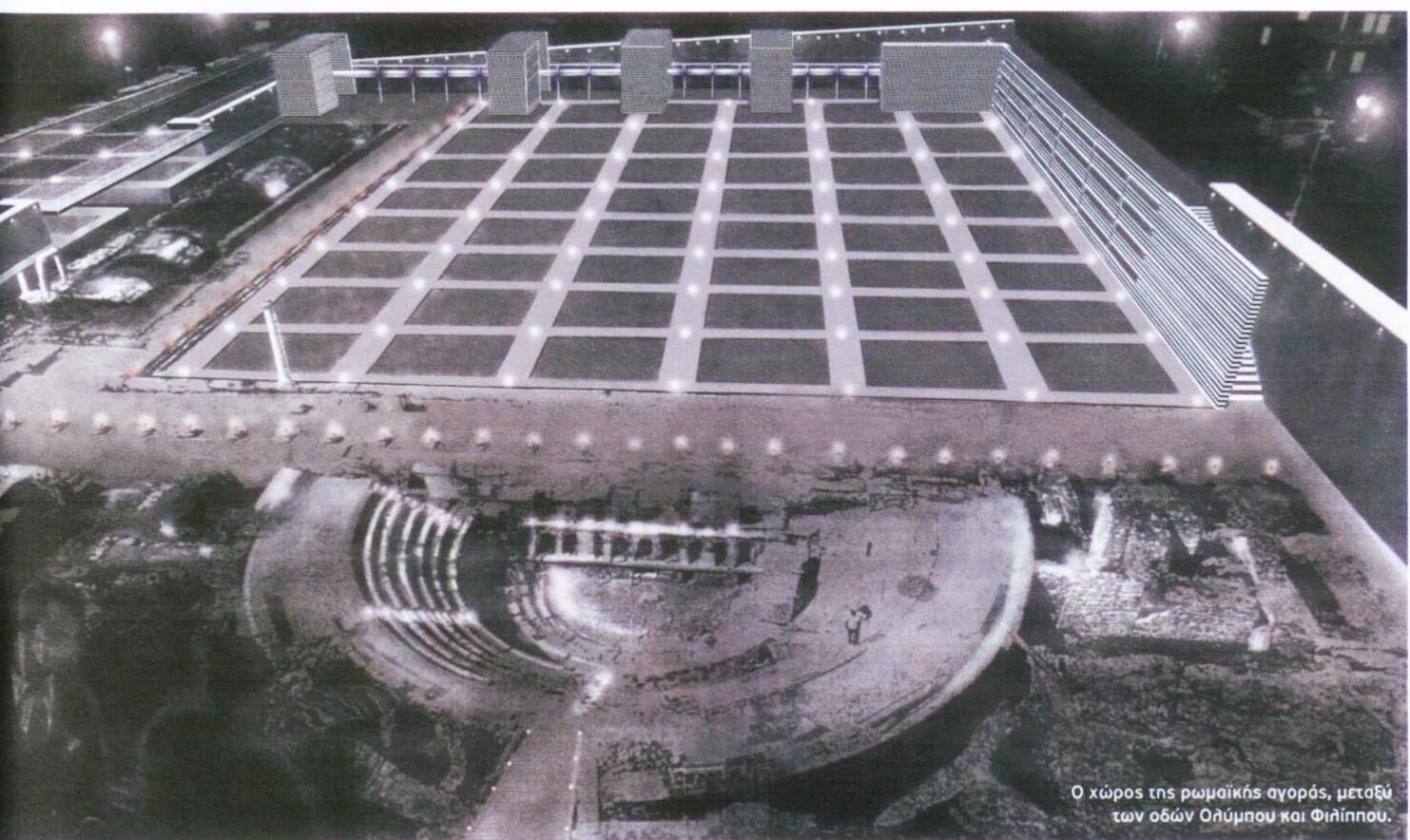
Εμείς ήμασταν μια νέα ομάδα με καλές ιδέες, τις οποίες υποστηρίζαμε σθεναρά. Και, ξαφνικά, πρόεκυψε το πρώτο βραβείο! Ούτε που το είχαμε φανταστεί. Το θέμα είχε πάρει μεγάλη δημοσιότητα εκείνη την εποχή και ακόμη συζητιέται. Δυστυχώς, ωστόσο, το 2000 η τότε διοίκηση του δήμου Θεσσαλονίκης αποφάσισε να προχωρήσει με τα δικά της σχέδια στην περιοχή, ενώ και η αρχαιολογική υπηρεσία κράτησε το «οικοπεδάκι» της...

Σήμερα, η πρότασή μας είναι ξανά επίκαιρη, με δεδομένη την επιθυμία της Θεσσαλονίκης για ενίσχυση του τουριστικού ρεύματος προς αυτήν. Το μακρινό 2000, η τότε δημοτική αρχή δεν είχε θέσει ως πρώτη προτεραιότητά της τον τουρισμό -ήταν ένα ζήτημα που δεν απασχολούσε τον κόσμο, ●

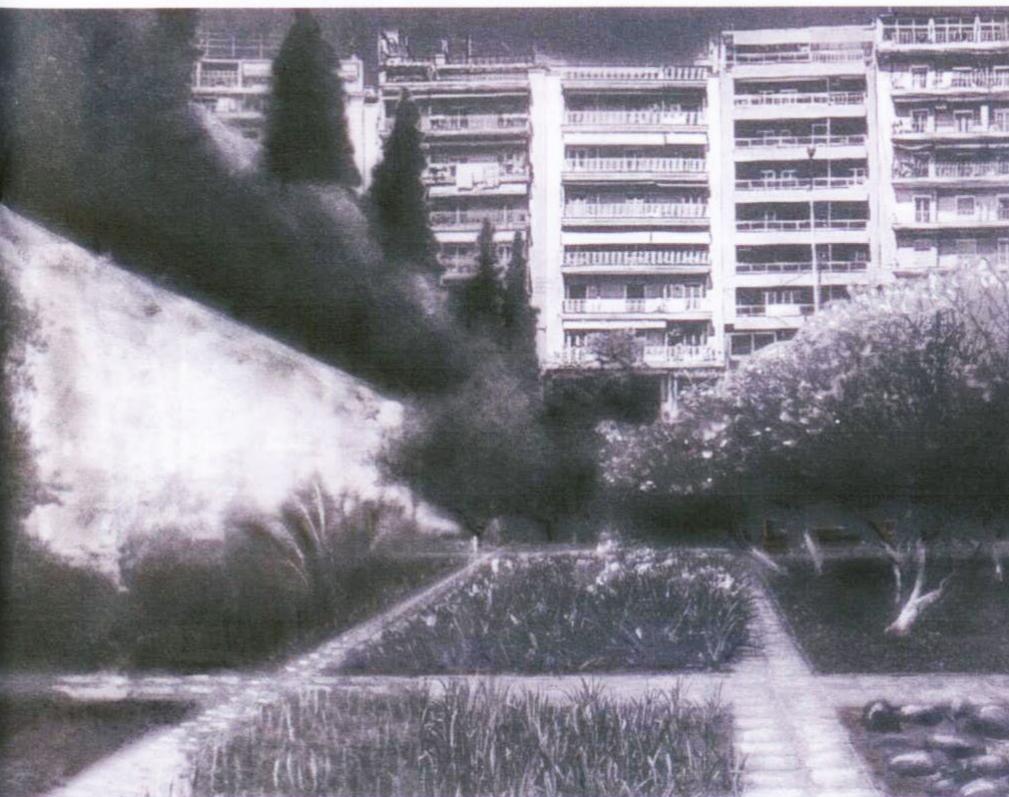
καθώς η τουριστική κίνηση ήταν ανύπαρκτη... Σήμερα (και καθώς στην Αθήνα προχώρα ήδη προς την ολοκλήρωσή της η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της πρωτεύουσας), θα είχε εξαιρετικό ενδιαφέρον η απόπειρα ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων και στη Θεσσαλονίκη -είτε μιλάμε για τον άξονα της Ροτόντας ή της Αριστοτέλους είτε για τις περιοχές του Διοικητηρίου ή της Αχειροποιήτου. Δεν είναι ανέφικτο, φοβάται όμως ο ένας τον άλλον: ο δήμος την αρχαιολογική υπηρεσία και η αρχαιολογική υπηρεσία τον δήμο... Όλα ξεκινούν από το ότι δεν υπάρχει ένας φορέας-ομπρέλα, που να υπερβαίνει και τους δύο, όπως υπήρξε, ας πούμε, στην Αθήνα η αντίστοιχη Εταιρεία Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων, που κατάφερε να υπερκεράσει τις όποιες αντιπαλότητες.

Στόχος της πρότασής μας είναι η δημιουργία ενός μεγάλου αρχαιολογικού πάρκου. Σίγουρα, η κατάσταση που επικρατεί σήμερα δεν είναι ιδανική -πιστεύω ακράδαντα ότι πρέπει να πάφουμε να συναντούμε τα αρχαία με τρόπο «ατυχηματικό»... Κάποιες φορές οφείλουμε να επιδιώκουμε να βρούμε αυτό που θέλουμε να αναδείξουμε -κι αυτό μπορεί να γίνει χωρίς κόστος, σας διαβεβαιώ. Χρειάζεται απλώς να συνανέσουν μια σειρά από φορές -πρέπει τόσο η εφορεία αρχαιοτήτων όσο και ο δήμος να βάλουν νερό στο κρασί τους και να θελήσουν να συνεργαστούν. Μόνον έτσι μπορείς να τα καταφέρεις. ●

«Πρέπει να πάφουμε να συναντούμε τα αρχαία με τρόπο ‘ατυχηματικό’. Κάποιες φορές οφείλουμε να επιδιώκουμε να βρούμε αυτό που θέλουμε να αναδείξουμε...», σημειώνουν οι κ.κ. Νικηφορίδης και Κουόμο.

Ο χώρος της ρωμαϊκής αγοράς, μεταξύ των οδών Ολύμπου και Φιλίππου.

Με κήπους, ακόμη και μποστάνια, πολλά εκ των οποίων θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται ακόμη αι από τους ίδιους τους περιοίκους!

Πράσινη «ανάσα» κατά μήκος των δυτικών τειχών της πόλης

“ Παρότι στα ανατολικά τέλη της Θεσσαλονίκης υπάρχει μια στοιχειώδης αξιοποίηση και ανάδειξή τους, τα δυτικά είναι σαν να βρίσκονται σε έναν άλλο κόσμο -επειδή, απλά, βρίσκονται στα δυτικά της πόλης. Δυστυχώς...

Έχουμε διατυπώσει κάποιες προτάσεις κυρίως για τις περιοχές πέριξ της Αγίου Δημητρίου, προς το Βαρδάρι, αλλά και για την πλατεία Μουσχουντή, όπου βρισκόταν η παλιά λαχαναγορά και στην οποία καταλήγουν οι οδοί Κασσάνδρου και Ολυμπιάδος. Εκεί υπάρχει μια πολύ μεγάλη περιοχή, που προσφέρεται προς αξιοποίηση.

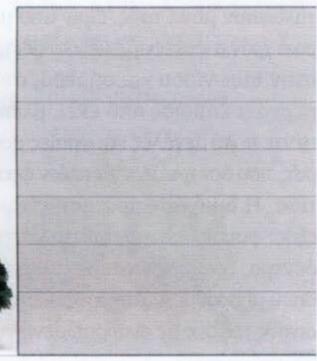
Σήμερα το σημείο αυτό βρίσκεται σε πολύ άσχημη κατάσταση και θεωρούμε ότι δεν μπορεί να μείνει έτσι. Είναι κρίμα να έχουμε μια περιοχή όπου, ενώ μπορούμε να έχουμε χώρους πρασίνου και κοινόχρηστους χώρους, οι οποίοι θα είχαν τη δύναμη να ενισχύσουν τον δημόσιο χαρακτήρα της γειτονιάς, επιλέγουμε να μην κάνουμε τίποτα, αφήνοντας

ολόκληρες περιοχές αδιαμόρφωτες, χωρίς να αναδεικνύουμε παράλληλα τα δυτικά τείχη της πόλης.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχουμε διατυπώσει κάποιες προτάσεις, στις οποίες περιλαμβάνουμε και την ιδέα μικρών «κήπων» και μποστανιών, πολλά εκ των οποίων μπορούν να χρησιμοποιούνται και από τους ίδιους τους περιοίκους. ●

“ Οι προτάσεις αφορούν κυρίως τις περιοχές πέριξ της Αγίου Δημητρίου, προς το Βαρδάρι, αλλά και την πλατεία Μουσχουντή, όπου βρισκόταν η παλιά λαχαναγορά και στην οποία καταλήγουν οι οδοί Κασσάνδρου και Ολυμπιάδος.

“Το πράσινο είναι περισσότερο από απαραίτητο στις πόλεις όπου ζούμε. Και ενώ όλη αυτή η προσπάθεια θα έπρεπε να έχει ξεκινήσει από τα σχολεία, παρατηρήσαμε ότι δεν γίνεται τίποτα προς αυτήν την κατεύθυνση. Πριν από 7-8 χρόνια είδαμε κάποια πράγματα, τα οποία αποκαλούνταν «φυτεμένα δώματα» στα δώματα των σχολείων. Τι έκαναν; Έβαζαν γλάστρες, τις οποίες ουδείς πότιζε και αυτές, αυτονότα, ξεραίνονταν... Αυτό το είδα και το έζησα στην Ικτίνου αλλά δεν έγινε μόνον εκεί. Τελευταία μου είπαν ότι έγινε και στη Συγγρού... Η δική μας πρόταση δεν αφορά φυτεμένα δώματα αλλά δέντρα, που απαιτούν λιγότερη φροντίδα. Τα φροντίζεις λίγο στην αρχή και μεγαλώνουν μόνα τους. Πριν από μερικά χρόνια φυτέψαμε μερικά δέντρα στην Ιασωνίδου και σήμερα, όταν περνάει κάποιος από εκεί, βλέπει πέντε πολύ μεγάλες και ωραίες μουριές, που δεν χρειάζονται πλέον φροντίδα. Η δική μας πρόταση είναι η εξής: φυτέύουμε στα σχολεία κάποια δέντρα, διαμορφώνουμε πιθανώς, όπου μπορούμε, κατακόρυφους πράσινους τοίχους με αναρριχώμενα φυτά, ενδεχομένως τοποθετούμε και μερικά καθιστικά, ώστε να διαμορφωθεί η αυλή... Όλα αυτά σκεφτόμαστε ότι μπορούν να γίνουν με χρήματα ιδιωτών (είτε αποφοίτων σχολείων είτε συμβουλίων γονέων και κηδεμόνων είτε κάποιων εταιρειών που θα θελήσουν να δώσουν χρήματα για ένα συγκεκριμένο σχολείο).

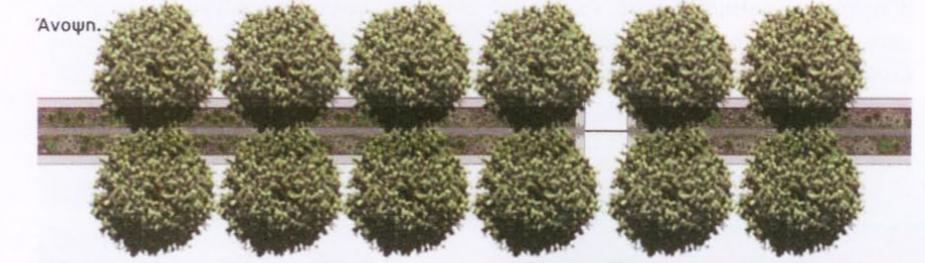
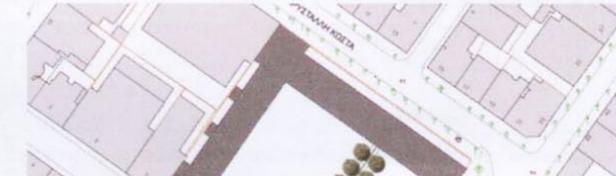
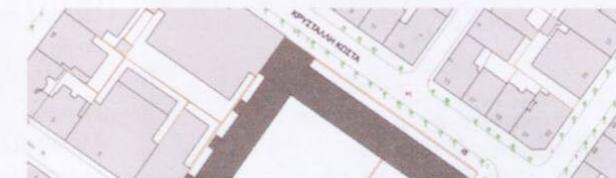
«Έιμα πολύ αισιόδοξος» δηλώνει ο Πρόδρομος Νικηφορίδης. «Έχουμε ήδη βρει τους πρώτους ιδιώτες -ανάμεσά τους είμαι κι εγώ- για το 4ο λύκειο στη Συγγρού, όπου πήγαινα κι εγώ και το οποίο έχει πολύ μεγάλη ανάγκη. Είναι χειρότερο κι από φυλακή... Μπήκα στο Google Earth και είδα πόσο πράσινο έχουν οι φυλακές του Κορυδαλλού: σας πληροφορώ ότι έχουν περισσότερο πράσινο από τα περισσότερα σχολεία στο κέντρο της Θεσσαλονίκης...».

Στη θέση των φυτεμένων δωμάτων, τα οποία -σύμφωνα με τους κ.κ. Νικηφορίδη και Κουόμο- παραμελούνται σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα μετά τη δημιουργία τους...

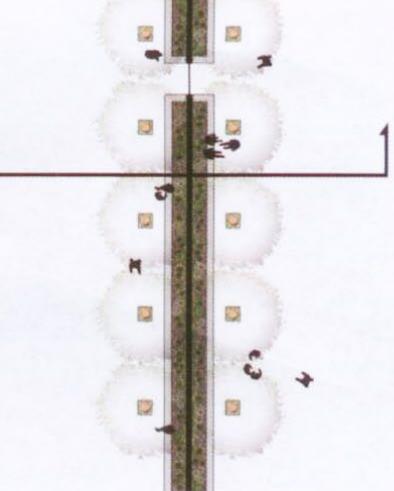
Δενδροφυτεύσεις, «πράσινοι τοίχοι» και καθιστικά στα σχολεία της πόλης

Το 4ο γυμνάσιο - λύκειο και 55ο-56ο δημοτικό σχολείο στην οδό Συγγρού

“Στο Google Earth είδα πόσο πράσινο έχουν οι φυλακές του Κορυδαλλού: σας πληροφορώ ότι έχουν πιο πολύ από τα περισσότερα σχολεία στο κέντρο της Θεσσαλονίκης...».

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗΣ

Οι δύο αρχιτέκτονες είχαν διατυπώσει πρώτη φορά τη σχετική πρόταση παλαιότερα, μέσα από τις σελίδες των «Ε» (τεύχος Ιουνίου 2013).

Πλωτές πισίνες στον Θερμαϊκό

“

Αυτό που έχουμε στη Θεσσαλονίκη είναι μια θάλασσα, την οποία μπορούμε μόνο να κοιτάζουμε. Θα

ήταν πολύτιμο να μπορούσαμε να μπούμε σ' αυτήν, να κολυμπήσουμε, να τη νιώσουμε. Κάποτε, το είχαμε... Σήμερα δεν το έχουμε -και είναι μάλλον δύσκολο να το

αποκτήσουμε εκ νέου. Θα χρειαστεί να περάσουν πολλά χρόνια ακόμη. Ίσως και να μην επανέλθει ποτέ ο Θερμαϊκός...

Θέλαμε να κάνουμε κάτι που, ουσιαστικά, θα βρίσκεται μέσα στο νερό, σε ελεγχόμενο περιβάλλον και όχι με το νερό του Θερμαϊκού.

Με αυτήν τη λογική -και αφού είχαμε δει αντίστοιχα παραδείγματα σε ποτάμια-, είπαμε ότι θα ήταν ενδιαφέρον να δημιουργήσουμε δύο-τρεις πισίνες, οι οποίες να θυμίζουν προβλήτες και να μπαίνουν μέσα στη θάλασσα. Σε άλλες πόλεις έχουν χρησιμοποιήσει καράβια και ποταμόπολια, τα οποία έχουν μετασκευάσει σε πισίνες. Στο Παρίσι, για παράδειγμα, πριν από μερικά χρόνια κατασκευάστηκε στον Σηκουάνα, μπροστά από τη μεγάλη βιβλιοθήκη, μια πισίνα που λειτουργεί όλο τον χρόνο.

Διαφωνώ με τις κατασκευές καθ' ύψος, επειδή θεωρώ ότι η 'γενναιοδωρία' του συγκεκριμένου περιβάλλοντος οφείλεται στον ανοιχτό ορίζοντα. Άρα, η πισίνα δεν σηκώνεται και δεν δημιουργεί κτίριο ή όγκο, είναι συνέχεια του πλακόστρωτου. Θα είναι ένα στοιχείο ενοποιητικό ανάμεσα στο πλακόστρωτο και στη θάλασσα, ώστε να διατηρηθεί η πρεμία και η γαλήνη του τοπίου. Ταυτόχρονα, φυσικά, θα προστεθεί μια επιπλέον χρήση, που είναι πολύτιμη για την πόλη: η ίδια η πισίνα ή οι πισίνες θα έχουν περιμετρικά σε όλες τις πλευρές τους ξύλινο ντεκ, όπου ο κόσμος θα μπορεί να κάνει ηλιοθεραπεία, να ξεκουράζεται, να ξαπλώνει και να διαβάζει. ●

